

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 08 grudnia 2024 roku

ZZS.400.12.2024.KT

**Szanowna Pani
Katarzyna Ueberhan
Przewodnicząca
Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
X kadencja**

Szanowna Pani Przewodnicząca,

odpowiadając na pismo z 14 listopada 2024 r., znak: PSR.016.36.2024, dziękuję za możliwość zajęcia stanowiska odnośnie do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni oraz ustawy – Kodeks pracy (druk nr 384)**.

W mojej ocenie zaproponowane rozwiązania mogą mieć wpływ na sytuację dzieci wychowywanych w rodzinach, w których rodzice lub/i opiekunowie dziecka należą do grup zawodowych związanych z handlem.

Ww. projekt ustawy – za jego uzasadnieniem – ma na celu zmianę regulacji dotyczących zasad handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele, określonych w ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni¹. Projektodawcy oceniają, że dotychczasowy okres obowiązywania ustawy pokazał, że nie spełniła części celów dla jakich ją przyjęto. Projektodawcy wskazują, że projekt jest efektem analizy skutków obecnie obowiązujących przepisów w zakresie ograniczeń handlu w niedziele oraz badań poparcia społecznego dla tych regulacji. Projekt zakłada:

- zwiększenie liczby niedziel, w których handel w placówkach niebędących placówkami zwolnionymi z zakazu na podstawie art. 6 ustawy jest dozwolony przez umożliwienie działalności w pierwszą i третią niedzielę w każdym miesiącu, a nie jak dotychczas jedynie w ostatnie niedziele stycznia, kwietnia, czerwca oraz sierpnia; zasady handlu

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 449;

w święta, w dniu 24 grudnia i w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy pozostaną bez zmian;

- rozszerzenie uprawnień pracowniczych z tytułu pracy w niedzielę: obecnie wszystkich pracowników placówek handlowych pracujących w niedzielę obowiązują identyczne zasady rekompensaty z tego tytułu określone w art. 151¹–151¹² Kodeksu pracy, które gwarantują pracownikowi dzień wolny od pracy, a jeżeli jest to niemożliwe, wypłatę dodatku do wynagrodzenia w wysokości 100% wynagrodzenia obliczonego jak za pracę godzinach nadliczbowych; dla poszanowania prawa pracowników do odpoczynku i nieograniczania czasu poświęconego na sprawy własne i rodziny projektodawcy proponują zapewnienie pracownikowi jednocześnie:
 - za pracę w niedzielę 200% wynagrodzenia,
 - innego dnia wolnego od pracy w okresie 6 dni kalendarzowych poprzedzających lub następujących po takiej niedzieli, z tym że jeżeli wykorzystanie przez pracownika dnia wolnego w tym czasie, nie jest możliwe pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikowi dzień wolny do końca okresu rozliczeniowego,
 - wolnych od pracy co najmniej z dwóch niedziel w miesiącu kalendarzowym.

Odnosząc się do projektowanych zmian, w pierwszej kolejności chcę wskazać, że w obecnym stanie prawnym ustawa *o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni* reguluje zasady zakazu handlu w placówkach handlowych oraz w podmiotach działających na rzecz handlu w niedziele z wyłączeniem zaledwie kilku niedziel w roku, w przypadku których potrzeba handlu podyktowana jest szczególną koniecznością zaspokajania potrzeb ludności oraz ustala zasadę godzinowego ograniczenia handlu w wigilię Bożego Narodzenia i Wielką Sobotę. Ponadto przepisy tej ustawy przewidują odstępstwa od ww. zakazu poprzez ustalenie podmiotów gospodarczych, które zgodnie z zakresem usług funkcjonują w niedziele.

Niezależnie od nasuwających się wątpliwości odnośnie do tego, których placówek handlowych i których pracowników projektowana regulacja dotyczy, oraz jakie uprawnienia kształtuje, to należy podkreślić, że zakłada w skali roku wielokrotny wzrost liczby niedziel, w których handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem w placówkach handlowych byłyby dozwolone. To co druga niedziela bez mamy lub/i taty - pracowników branży handlowej - w domu, co z punktu widzenia ochrony praw dzieci budzi poważne

wątpliwości. Rzeczniczka Praw Dziecka, mając na uwadze dobro osób najmłodszych, popiera wprowadzenie dnia wolnego w Wigilię.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni oraz ustawy – Kodeks pracy nie odnosi się wprost do praw dziecka, natomiast pośrednio będzie miał wpływ na sytuację małoletnich.

Z uwagi na powyższe uprzejmie proszę o uwzględnienie głosu Rzeczniczki Praw Dziecka w dalszych pracach nad projektem ustawy (druk nr 384).

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak
Rzecznik Praw Dziecka

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	485412.1644595.2898851
Sygnatura dokumentu	ZZS.400.12.2024
Data dokumentu	08.12.2024
Skrót dokumentu	163AC4AE460D33B2EC7FB9EA69D54D8C288D0A04
Wersja dokumentu	1.16
Data podpisu	08.12.2024 14:17:29
Podpisane przez	Monika Horna-Cieślak Rzecznik Praw Dziecka

EZD 3.124.86.85.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 2 stycznia 2015 roku wprowadzającym w Biurze Rzecznika Praw Dziecka system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, pismo podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym nie wymaga podpisu własnoręcznego jako właściwie zatwierdzone w systemie teleinformatycznym BRPD.